

LELKI BÉKESSÉG

Jn 14,27

Jézus köszöntési formája: Békeesség néktek! Ezzel köszönt be a világba: Dicsőség a magasságos mennyben az Istennek és a földön békeesség a jóakarátú emberek között! És ezzel búcsúzik is ki a világból: Fiacskáim, még egy kevés ideig leszek veletek. Kerestek engemet, de ahová én megyek, ti most oda nem jöhettek. Megígértvén az új vigasztalót, kijelenti nagy hagyatékát: „Békeességet hagyok néktek; az én békeességemet adom néktek; nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!”

1. Békét ad Jézus, de nem amint a világ adja. A világ lakat s a kulcs békéjét, nyugalmat adja. Ezzel szemben Jézus a becsületesség békéjét köti a lelkekre. Mert hát jelent-e igazi nyugalmat a bezárkózás? Megszivlelendő ugyan a közmondás, „Aki jól zár, jól nyit; biztosan fekszik és biztosan kel, ki magára zárja ajtaját“. Nyugodtabban indul el otthonról és reményteljesebben tér haza, ha jó lakatkulcsot hordoz magával. Számptalan tapasztalatunk van arra, szükséges és hasznos az elővigyázatosság. Mert alkalom szüli a tolvajt, nem szabad alkalmat adni a gyenge jelleműnek, hogy kísértésbe essék; nem szabad tápot adni a nyolcadik parancsolat áthágásához. Nap-nap után, újságolják napilapjaink, hogy miként cserélnek gazdát milliós vagyonok, miket páncélszekrényekben őriznek, hátha még lakat és kulcs sem volna! A kulcs és a lakat azt a célt szolgálja, hogy ne nyugtalankodjék a tulajdonos szíve és ne féljen, és lám, mégis van ok nyugtalanságra és félelemre.

Ezzel szemben Jézus békéje a becsületesség békéje. Becsületes emberek kellene a lakatok mellé, vagy azok helyett! Ismeretes megállapítás, hogy legjobb üzlet a becsületesség, következőleg a legrosszabb üzlet a becstelenség. Hirdetés jelent meg az újságban: „Elvesztettem erszényemet 200 arannyal, a becsületes megtalálója felét kapja jutalmul“. Jelentkezik a becsületes megtaláló s várja a jutalmat. Ám a vesztés nem fizet azzal az indokkal, hogy az erszényben még volt 200 arany értékű drágakő is, amit köteles visszaszolgáltatni a megtaláló, bűnvádi eljárás kilátása mellett. A bíróságon a vádlott esküvel bizonyítja, hogy az erszényben drágakő nem volt. Az állítólagos tulajdonos azonban hajthatatlan, követeli a drágaköveket. A bíróság ítélete a következő: Mivel nem azonos a megtalált és az elvesztett erszény, 40 napig nem köteles fizetni semmit a megtaláló. Ha azonban ez idő alatt nem jelentkezik a tényleges tulajdonos, a megtaláló megtarthatja az erszényt magának.

Közismert az a közmondás, mely szerint: „Hiábavaló védeni a becsületet, ha az nincsen.“, vagy: „A becsületen esett foltot nem veszi ki semmi mosószer, csak a megbánás és a jóvátétel.“ Ezt a keresztény felfogást tudja széles körben az emberiség, de jézusi békét és nyugalmat akkor biztosít, ha gyakoroljuk is.

2. A kulcs és lakat békéjéhez hasonló a várfalak, bástyák nyújtotta béke. Ebből is bőven adott a világ, különösen a múlt történelme folyamán. A béke zálogát látták benne a múlt politikusai és hatalmasai. Nagy költséggel, óriási áldozatokkal hatalmas várfalrendszereket építettek különböző országok. Legnevezetesebb volt a kínai fal, melyet a kínaiak építettek ellenséges szomszédaik ellen, Jézus születése előtt 300 évvel. 2400 km hosszú, átlag 10 m magas, 5—8 m széles, őrtornyokkal, kapukkal ellátva. Ma már nagyjából romokban hever, csak műemlék értéke van. Ilyen sorsra jutott a többi várfal is — egész a Berlini Falig!

Jézus nem a várfalak békéjét kívánta a világra hagyni. Mert bizony a várfalak alatt is nyugtalankodott eleget és félt a szív. Van azonban egy erős fal, mely mindeneket felülmúló erődítmény, melyet be akart építeni ő is, mint minden próféta, az emberi szívekbe. Várfal, mely évezredek óta áll a világban, mint az emberi boldogság végső és örök fundamentuma. Erről az erős falról zsoltárokból száll a dicséret lélektől-lélekig: „Erős várunk nekünk az Isten, és paizsunk ellenség ellen. Megszabadít veszedelmektől, melyek ránk jönnek minden felől“.

Ez a hitnek hatalmas védelmi rendszere. Ezt adja Jézus követőinek. Mikor háborog a leked, mikor úgy érzed, hogy minden ellened szegül, ellened lázad, mikor elhagynak és terhed roskadozva viszed, nyitd fel a Bibliát s meglátod, kinyílik ez az erős vár, biztonságot nyújt, menedéket ad, és megtelik jézusi nyugalommal, békével lelki világod. Jézus is így nyitotta fel első názáreti szereplése alkalmával a Bibliát Ezsaiás könyvére és olvasta a sokaságnak és önmagának: Az Úr lelke van én rajtam, hogy a szegényeknek evangéliumot hirdessek, a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, a foglyoknak szabadulást és a vakok szeméinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat, hogy hirdessem az Úrnak kedves esztendejét.

Ez lett Jézus életprogramja. Ezt cselekedte utolsó lehetőségig s ezzel adott nyugalmat, boldogságot azoknak, akik reá hallgatnak.

Nyisd fel te is Ezsaiás könyvét s olvasd az 57. r. utolsó versét, mert ez mindenkinek szól, akit szinte elhagyott már a hite: „Nincs békesség, szól Istenem a hitetleneknek!“ A legtöbbször nem a környező világ kegyetlenségében van a nagyobb baj, hanem a hitetlenségben. Ezt kell felszámolnod Jézus szellemében, hogy testamentumából te is részesedj. Mintha a te személyes lelki nyugalmad érdekében írták volna ezt a próféciát! Olvasd: „A veszedelem elől ragadtatik el az igaz“ (1.v.); „Aki bennem bíz, örökségül bírja a földet, és örökli szent hegyemet“ (13.v.); „Magasságban és szentségben lakom, de a megrontottal és az alázatos szívűvel is, hogy megelevenítsem az alázatosak lelkét“ (15.v.) „Békesség, békesség a messze és közel valóknak... én meggyógyítom őket“ „És a hitetlenek olyanok, mint egy háborgó tenger, amely nem nyughatik, és amelynek vize iszapot és sárt hány ki“ (19—21.v.).

A háborgó tenger említéséről jut eszembe, amit Amundsen híres sarkkutatóról jegyeztek fel. Mikor azonban süllyedni kezdett a hajó, sok mindennel együtt. könyveit a tengerbe dobálta, hogy tehermentesítse a hajót, amennyire lehet. Egyetlen könyvet nem dobott a tengerbe, — a Bibliát. Ha azt kidobnám, mondotta társainak, mintha hitemet dobnám ki —, s a lelkem is elsüllyedne.

Igen, erős várunk nekünk az Isten és erős pajzsunk a Biblia. Ezt a hitet meg kell tartanunk, hogy ez a hit minket is megtartsa. Bármint háborog életünk tengere, nem vetjük el magunktól, mert tudjuk, hogy ez

a könyv nem teher az embernek, mint ahogy nem teher a mentőőv sem a süllyedő hajón, de megtartó erő, végső menedék.

Ezt a törvényt is betölti Jézus, de ezt sem úgy adja mint a világ, a világi törvények kényszerivel vagy diktátor parancsával, hanem szeretettel. Még a Tízparancsolat örökérvényű tételeit is kettőre egyszerűsíti: „Szeresd a te Uradat, Istenedet, teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből“; és „Szeresd felebarátodat, mint magadat“.

Tagadhatatlan, hogy az ember békéjét és biztonságát a törvények is biztosítják. Törvénycikkek sokasága tartja egyensúlyban a társadalom rendjét, biztosítja az élet zavartalan menetét. Különböző alkotmányok megjelenése egy-egy korszakot nyitott meg az emberi jogvédelem történetében. Létfontosságú kíváncságot a törvénycikkek betartása, alkalmazása; mégha vannak is hibák benne, a társadalmi stabilitás sarkkövei. Jézus értésére adta a világnak, hogy nem akarja eltörölni a Törvényt — a Sinai hegyen, kövevésett törvényeket —, de betartani nem tüzzel-vassal-keresztfával kell, hanem a lelkek újjászületése által. Levetkőzni az ó-embert és felöltözni az új-embert! Becsületessé tenni az embert, valláserkölcsileg újjá nevelni, hogy szabadakaratóból cselekedje a jót, töltse be a Törvényt. Hogy ne kelljen nyugtalankodnia a szívnek, és ne kelljen félni, végre, a mai világban sem.

A Jézus szerinti új ember nem fél az Istentől, mert az Isten szeretet; nem fél az embertől, mert mindenki Isten gyermeke, s így testvérek vagyunk; nem fél önmagától, mert „egy istenarc van eltemetve benne“ is; nem fél a bűntől, mert Jézus megmutatta, mi a bűn, s hogyan lehet azt elkerülni; nem fél a haláltól, mert tudja, hogy akár élünk, akár halunk, Istenéi vagyunk.

Ilyen félelemmentes jézusi békességre és nyugalomra törekedjünk most és mindörökké. Amen.

AZ ÉLET TÖBB, MINT ELEDEL ÉS ÖLTÖZET

Lk 12,23

Bőjtői időszakban az egyház legfőbb mondanivalójá közt van, az, hogy az élet több, mint test, mint élelem, mint öltözet. Cél: a figyelmet a lélekre fordítani, lelki kincsek gyűjtésére ösztönözni a szíveket, Istennek tetsző lelki életre terelni érzéseinket és gondolatainkat. Teremtésünkben Isten „többet“ adott az embernek mint a többi teremtményeinek, az Írás szerint, mert lelkét lehelte az emberbe. Ezzel nemesi rangra emelt az élőlények sorából; ez a „nemesség“ kötelező, köteleességünk azzá lenni, minek Isten szánt; kötelesek vagyunk Isten fiaivá válni: lelki életet is élni.

Ennek a „többnek“, ennek a „nemességnek“ a teológiája a bőjt mondanivalója.

1. Az emberi élet több, hogynem az eledel.

Keresztelő János eledele a pusztában sáska és erdei méz volt. Jézusnak is hasonlóan szerény, elégtelen lehetett eledele a pusztában 40 napon